

NERASTNÉ SUROVINY V NÁRODNOM HOSPODÁRSTVE MINERALS IN THE NATIONAL ECONOMY

Nerastné suroviny predstavujú základ výroby v hutníctve, elektrotechnickom, chemickom, stavebnom, keramickom a sklárskom priemysle, ako aj v ďalších priemyselných odvetviach. Ťažba nerastných surovín (vrátane ťažby ropy a zemného plynu) sa v r. 2004 podieľala na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP) hodnotou 6 226 mil. Sk v bežných cenách, čo predstavuje 0,5 % z HDP (rovnaký podiel na celkovom HDP ako v r. 2003). Podstatnú časť tvorí ťažba nerudných, stavebných a energetických surovín. Ťažba a spracovanie väčšiny nerudných a stavebných surovín (magnezit, vápenec, dolomit, sadrovec, stavebný kameň a i.) pokrýva v podstatnej miere ich domácu spotrebu.

Nerastné suroviny a výrobky na minerálnej báze predstavujú dôležitú položku zahraničného obchodu SR. Bilancia zahraničného obchodu v oblasti nerastných surovín je permanentne pasívna (obr. 1) v dôsledku veľkého objemu dovážaných minerálnych palív (ropa, zemný plyn, čierne uhlie) a rudných surovín (železné rudy, suroviny pre hutníctvo hliníka, železa a ferozliatin). Prehľad obchodnej štatistiky najvýznamnejších skupín nerastných surovín a výrobkov na minerálnej báze je v tab. 1.

Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov je uvedený v tab. 2.

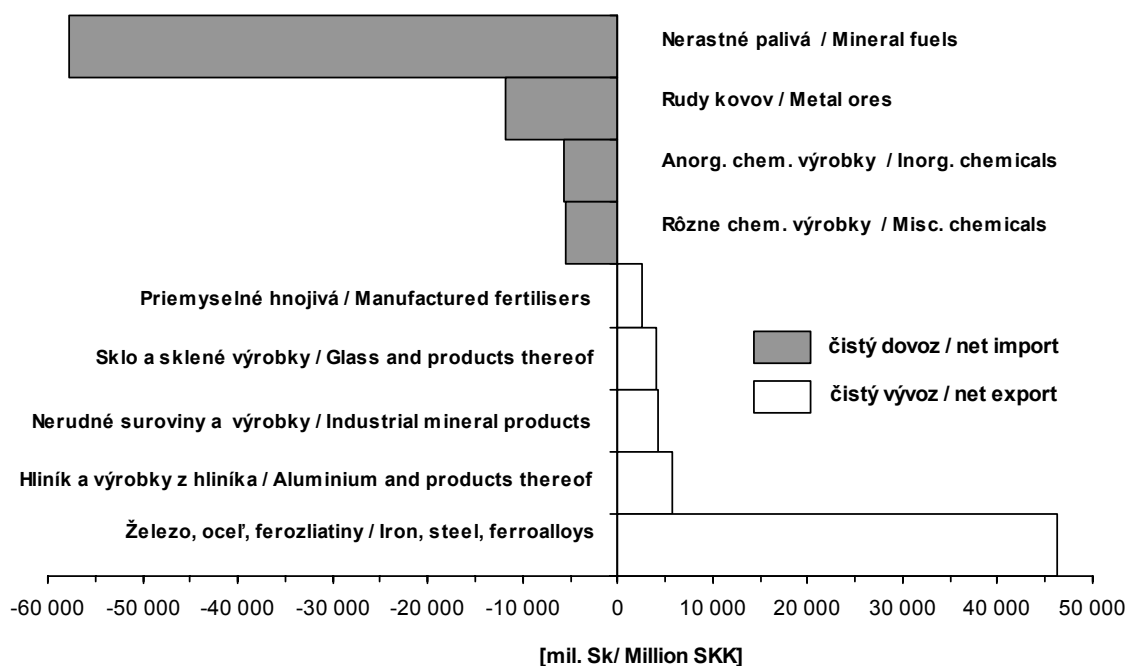
Zamestnanosť v banskom priemysle (tab. 3) má naďalej klesajúcu tendenciu, čo sa nezmenilo ani v roku 2004.

Minerals and mineral-based products are the basis of production for metallurgical, electricity, chemical, brick, ceramics, tile, glass and other industries in Slovakia. Mining and quarrying of minerals (including extraction of crude oil and natural gas) contributed 6,226 million SKK, or 0.5 %, to Gross Domestic Product (GDP) at factor costs in 2004 (the same level of contribution to GDP as in 2003).

Minerals and mineral-based products represent an important item of foreign trade of the Slovak Republic. Because of a large import volume of mineral fuels (crude oil, natural gas, hard coal) and metals (iron ore, zinc, materials for aluminium, iron and ferroalloys metallurgy) foreign trade balance has been permanently passive (Fig.1). Domestic consumption of these minerals is covered mainly by import. Review on trade in minerals and mineral-based products of significant meaning is shown in Tab.1. Production of industrial minerals (magnesite, limestone, dolomite, gypsum, bentonite, barite) covers in substantial volume domestic consumption.

Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in the Slovak Republic is shown in Tab.2.

Employment in the mining industry of Slovakia, shown in Tab.3, has permanently decreasing tendency, the fall continued in 2004.

Obr. 1 Bilancia obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v r. 2004. (Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2005).

Fig. 1 Balance of trade in selected minerals and mineral-based products in 2004. (Source: Statistical Office of the Slovak Republic, 2005).

Minerálne komodity a výrobky Mineral commodities and products	2000	2001	2002	2003	2004
Nerastné palivá <i>Mineral fuels</i> ¹					
Import	103 420	108 234	100 284	99 499	117 302
Export	38 376	40 266	39 513	41 628	59 545
	- 65 044	- 67 968	- 60 771	- 57 871	- 57 757
Rudy kovov <i>Metal ores</i> ²					
Import	6 112	6 126	6 448	6 667	12 281
Export	292	299	359	246	395
	- 5 820	- 5 827	- 6 129	- 6 421	- 11 886
Železo, oceľ, ferrozliatiny <i>Iron, steel, ferroalloys</i> ³					
Import	12 387	14 975	18 700	20 330	31 342
Export	46 916	48 372	49 884	61 367	77 553
	+ 34 529	+ 33 397	+ 31 184	+ 41 037	+ 46 211
Hliník a výrobky z hliníka <i>Aluminium and products</i> ⁴					
Import	8 269	9 570	10 482	10 517	11 011
Export	14 948	15 811	15 184	14 616	16 662
	+ 6 679	+ 6 241	+ 4 702	+ 4 099	+ 5 651
Meď a výrobky z medi <i>Copper and products</i> ⁵					
Import	2 139	3 033	2 800	2 771	4 897
Export	1 365	2 118	2 212	1 979	3 434
	- 774	- 915	- 588	- 792	- 1 463
Ostatné neželezné kovy a výrobky <i>Other non-ferrous metals and prod.</i> ⁶					
Import	1 702	1 840	1 730	1 674	2 637
Export	188	288	235	258	623
	- 1 514	- 1 552	- 1 495	- 1 416	- 2 014
Nerudné suroviny a výrobky <i>Non-metallic mineral products</i> ⁷					
Import	2 165	2 304	2 458	2 357	2 325
Export	6 027	6 954	6 772	6 532	6 510
	+ 3 862	+ 4 650	+ 4 314	+ 4 175	+ 4 185

Tab. 1 Prehľad zahraničného obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v mil. Sk, obdobie 2000 - 2004 (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2005).

Tab. 1 Review of foreign trade in selected minerals and mineral-based products in 2000 – 2004 [million SKK] (Source: Statistical Office of the Slovak Republic 2005)

1 – položka 27 colného sadzobníka / item 27 of the Customs Tariff

2 – položka 26 colného sadzobníka / item 26 of the Customs Tariff

3 – položka 72 colného sadzobníka / item 72 of the Customs Tariff

4 – položka 76 colného sadzobníka / item 76 of the Customs Tariff

5 – položka 74 colného sadzobníka / item 74 of the Customs Tariff

6 – položky 78, 79 a 80 colného sadzobníka / items 78, 79 and 80 of the Customs Tariff

7 – položka 25 colného sadzobníka / items 25 of the Customs Tariff

Rok / Year	2000	2001	2002	2003	2004
Surové železo / Pig iron [kt]	3 166	3 255	3 533	3 892	N
Surová oceľ / Crude steel [kt]	3 733	3 989	4 275	4 588	4530 e
Ferozliatiny / Ferroalloys [kt]	166 r	71 r	153 r	142	178
Meď / Copper [t]	42	61	46	N	N
Hliník / Aluminium [kt]	137	110	147	159	182
Cement [kt]	2 951 r	2 986 r	3 033 r	3 060	3 071
Vápnó / Lime [kt]	754	816	910	847	875
Čiernouhoľný koks / Black-coal coke [kt]	N	1 560 e	1 650 e	1 730 e	1 730 e
Benzín / Petrol [kt]	1 373	1 418	1 556	1 583	1 671
Nafta / Diesel oil [kt]	2 024	2 189	2 269	2 279	2 540
Hnojivá / Fertilizers [t]	1 331	1 385	1 269	N	N

Tab. 2 Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov v SR (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2005; www.slovnaft.sk, www.zvcv.sk, www.worldsteel.org, US Steel Annual Report 2004).

Tab. 2 Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in Slovakia (Source: Statistical Office of the Slovak Republic 2005, www.slovnaft.sk, www.zvcv.sk, www.worldsteel.org, US Steel Annual Report 2004)

Odvetvie ťažby / Mining branch	2000	2001	2002	2003	2004
Hnedé uhlie a lignit / Brown coal & lignite	7 451	6 922	6 511	4 890	4 119
Ropa / Crude oil	248	304	241	234	258
Zemný plyn / Natural gas	144	154	181	163	150
Rudy / Ores	1 327	1 358	789	710	724
Magnezit / Magnesite	2 009	2 039	1 971	1 803	1 785
Soľ / Salt	90	96	84	81	87
Vápenec / Limestone	480	363	393	315	364
Stavebný kameň / Crushed stone	1 173	1 133	1 234	1 167	1 102
Štrkopiesky / Gravel sands	489	544	545	610	597
Tehliarske suroviny / Brick clays	99	83	71	76	69
Ostatné / Other	386	443	349	316	296
Spolu / Total	13 896	13 439	12 369	10 365	9 551

Tab. 3 Prehľad zamestnanosti v banskom priemysle v Slovenskej republike. (Zdroj: Výročná správa HBÚ za rok 2004).

Tab. 3 Employment in the mining industry of the Slovak Republic. (Source: Annual Report of HBÚ 2004).